

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/65/2017
Identifikačné číslo spisu:	1411205121
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1411205121.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcov 1/ Q. R. a 2/ Q. R., oboch bývajúcich v O., I., zastúpených advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, proti žalovanej Univerzítnej nemocnici Bratislava, so sídlom v Bratislave, Pažitková 4, IČO: 31 813 861, o ochranu osobnosti s návrhom na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch a o náhradu škody vo výške 297,86 Eur, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 19C/45/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. novembra 2015 sp. zn. 9Co/489/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej odmieta.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 23. mája 2013 č. k. 19C/45/2011-281 a rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. Prvoinštančný súd označeným rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 23 333,- eur titulom nemajetkovej ujmy, žalobcovi 2/ sumu 10 000,- eur titulom nemajetkovej ujmy a žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne sumu 297,86 eur titulom náhrady škody, sumu 1 375,- eur ako náhradu trov konania a sumu 867,81 eura ako náhradu trov právneho zastúpenia a povinnosť zaplatiť prvoinštančnému súdu trovy konania vo výške 1 034,24 eura. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. V súvislosti s námietkou žalovanej, uvedenou v odvolaní, týkajúcej sa nedostatku príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovanej a vznikom škody a zdraví, poukázal na rozdielnosť inštitútov náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do súkromia fyzickej osoby. Zdôraznil, že v prejednávanom prípade zásahu do súkromia fyzickej osoby nebolo procesnou povinnosťou žalobcov preukazovať predmetnú príčinnú súvislosť.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala,

aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“), a to vadou konania vyplývajúcou z § 237 písm. f/ O. s. p., ďalej tzv. inou vadou konania a nesprávnym právnym posúdením veci. Uviedla, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, odvolací ani prvoinštančný súd sa nevysporiadali s tvrdeniami žalovanej uvedenými počas konania a je nedostatočne odôvodnené.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že považujú dovolanie za neopodstatnené a navrhli dovolanie zamietnuť.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení do 30. 6. 2016. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

6. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

7. V preskúmvanej veci dovolateľka napadla dovoláním rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok prvoinštančného súdu. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

8. Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

9. Ak súdne konanie trpí niektorou z vád vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne

nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

10. Za nedôvodnú považoval námietku žalovanej o odňatí jej možnosti konať pred súdom nedostatočným odôvodnením uznesenia odvolacieho súdu (jeho nepreskúmateľnosťou). Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

11. V preskúmvanej veci dovolací súd má za to, že obsah spisu neposkytuje žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť právnej vety uvedeného stanoviska. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie vedúce k vyhoveniu žalobe, obsah odvolania i záver o správnosti úvah, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa riadne vysporiadal s podstatnými tvrdeniami dovolateľky uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, preto ho dovolací súd považuje za riadne zdôvodnené, a teda za presvedčivé. Okolnosť, že poskytnutá odpoveď žalovanú neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nesplňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. Dovolateľka tu preto nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany.

12. Dovolací súd poznamenáva, že vzhľadom na neprípustnosť dovolania sa nemohol zaoberať ostatnými námietkami uvedenými dovolateľkou v podanom dovolaní.

13. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

14. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. (per analogiam) a § 262 ods. 1 C. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniла nespĺnením podmienky dovolacieho konania žalovaná. V zmysle § 262 ods. 1 C. s. p. preto rozhodol o nároku na náhradu trov dovolacieho konania tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalobcom spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 C. s. p., podľa ktorej má aplikácii tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, rozhoduje súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, už len o výške náhrady trov konania a v prípade zastúpenia advokátom aj o prijímateľovi tejto náhrady. To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. Ak by napriek tomu tak rozhodol, prekročil by zákonné zmocnenie vyplývajúce z § 262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerespektoval čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť

takého postupu nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov v zmysle § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia výroku o trovách konania, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.